

Sygn. akt III Kp 1/13

dot. **Ds. 220/12**

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział III Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO Wiesław Rodziewicz

Protokolant: Patrycja Korz-Nowak

Prokurator Prokuratury Rejonowej: nie stawił się zawiadomiony prawidłowo

po rozpoznaniu zażalenia W. P. z dnia 05 czerwca 2012r.

na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wołowie z dnia 28 maja 2012r. o umorzeniu postępowania w sprawie o czyn z art. 286 § 1 k.k. w sprawie Ds. 220/12

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 465 § 1 i 2 k.p.k.

postanawia

zażalenia nie uwzględnić i zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy

UZASADNIENIE

W dniu 28 maja 2012r. Prokuratura Rejonowa w Wołowie wydała postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie dokonanego w dniu

11 października 2011r. we W. i w W. oszustwa podczas umowy kupna sprzedaży art. elektrycznych i doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i poprzez nienależyte wywiązanie się z umowy i wyłudzenie art. elektrycznych o wartości 425239,98 zł od W. P. zam. W. (...) PHU we W.

ul. (...), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. wobec stwierdzenia, że brak jest znamion czynu zabronionego – na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na powyższe postanowienie W. P. złożył w terminie zawitym zażalenie, podnosząc, że jest ono bezpodstawne. Zarzucając mu przedwczesność, brak wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy i błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego wniósł o jego uchylenie i ponowne rozpoznanie przez prokuratora.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, iż W. P. i J. K. łączyła współpraca podczas której J. K. zakupywała u pokrzywdzonego materiały służące do tworzenia instalacji elektrycznych. Nie ulega również żadnej wątpliwości to, iż w związku z tym W. P. wystawiał faktury VAT z odroczonym terminem płatności. Żadnych wątpliwości nie budziło i to, iż do grudnia 2010r. część w/w faktur została zapłacona, a w późniejszym czasie J. K. zaprzestała dalszych płatności należności. W. P. wystąpił do Sądu i uzyskał tytuł egzekucyjny, który po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności stanowił podstawę wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 286 § 1 k.k. przestępstwo oszustwa polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub

niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, przy czym sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Przestępstwo oszustwa popełnione być może jedynie w zamiarze bezpośrednim kierunkowym. Zamiar ten musi istnieć zarówno, co do znamienia osiągnięcia korzyści majątkowej, jak i co do znamienia wprowadzenia w błąd innej osoby. Co więcej zamiar ten musi istnieć już w chwili wprowadzenia w błąd innej osoby. Kluczową w sprawie okolicznością jest zatem ustalenie, czy podczas zawierania umów – zamawiania towarów w przedsiębiorstwie (...), J. K. nie zaczęła obejmować swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko tego, że wprowadza w błąd pokrzywdzonego, ale także i tego że doprowadza go w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion.

W powyższym zakresie organ prowadzący postępowanie przygotowawcze dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz w oparciu o tak ustalony stan faktyczny dokonał prawidłowej subsumpcji pod obowiązujące przepisy prawa. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie budzi wątpliwości Sądu, iż J. K. podejmując współpracę z firmą pokrzywdzonego i zamawiając u niego towary nie działała z zamiarem bezpośrednim kierunkowym wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd i osiągnięcia przez to korzyści majątkowej. Sam fakt, iż pomimo zakupu towarów i monitów ze strony pokrzywdzonego, J. K. nie zapłaciła za pobrany towar nie stanowi dostatecznej podstawy do uznania, iż doszło do wypełnienia znamion przestępstwa z art. 286 k.k. J. K. początkowo spłacała całą należność (spłacała w terminie pierwsze faktury opiewające na kwoty rzędu 60 000 – 70 000 zł). Również później, jak wskazał sam pokrzywdzony, już po pogorszeniu się jej sytuacji finansowej częściowo regulowała swe zobowiązania.

Dodatkowo wskazać należy na fakt, iż pomimo znacznego pogorszenia swojej sytuacji finansowej J. K. nigdy nie kwestionowała istnienia

i wysokości swych długów. Wręcz przeciwnie wiedząc, iż znajduje się w trudnej sytuacji i nie będzie w stanie spłacić w terminie swych należności podjęła ona szereg działań zmierzających do zabezpieczenia roszczeń pokrzywdzonego i wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków. To w tym celu J. K. w dniu 21 lipca 2011r. zawarła szereg postanowień, w których ustaliła z pokrzywdzonym rozłożenie jej należności na raty oraz zobowiązała się do zaciągnięcia kredytu

w banku na spłatę wierzytelności W. P.. Powyższe nie pozwala przypisać J. K. tego by zawierając umowy z W. P. i zakupując u niego towar działała ona z zamiarem bezpośrednim kierunkowym doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Wręcz przeciwnie w chwili zawarcia umowy miała ona zamiar wykonać umowę, jednak wskutek zmian w jej sytuacji finansowej nie była ona w stanie wywiązać się ze swych zobowiązań.

Sprawa niewykonania lub nienależytego wykonania przez J. K. umów kupna-sprzedaży z pokrzywdzonym i rozliczenie w związku z tym między stronami stanowi zatem spór, który winien być rozstrzygnięty na drodze postępowania cywilnego. Postępowanie karne nie jest bowiem właściwe do interpretacji i oceny realizacji umowy cywilnoprawnej, chyba że w toku realizacji umowy popełniony został czyn przestępczy, a nie każde niewłaściwe realizowanie umowy cywilnoprawnej, nawet wtedy kiedy dotyczy to kwestii finansowych lub materialnych, stanowi przestępstwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.04.1981r., sygn. akt III KR 63/81, LEX nr 21901).

Nie można również uznać, by w niniejszej sprawie wyczerpane zostały znamiona przestępstw z art. 300-302 k.k. Przestępstwa te, skierowane przeciw obrotowi gospodarczemu, sankcjonują udaremnienie lub uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela, tworzenie fikcyjnych jednostek w takim celu oraz faworyzowanie wybranych wierzycieli. Zgromadzony materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw do uznania, iż takie działania podejmowała J. K..

W. P. takiego działania upatrywał w fakcie cesji wierzytelności J. K. na podmioty trzecie. Nie budzi wątpliwości to, iż sam fakt dokonania przelewu wierzytelności na inną osobę sprzeczne jest niejako z interesami wierzyciela, który do takiej wierzytelności mógłby skierować postępowanie egzekucyjne. Jednakże sam fakt dokonania takiej czynności prawnej nie przesądza o zaistnieniu przestępstwa. Niezbędne jest bowiem zbadanie takiej czynności w realiach konkretnej sprawy podlegającej osądowi. Wskazać należy, iż zawarte przez J. K. cesje miały miejsce jeszcze przed wszczęciem postępowania zabezpieczającego (vide: protokół komornika sądowego z dnia 21 lipca 2011r. k. 5).

J. K. zawierając je nie mogła zatem przypuszczać, iż dojdzie do zabezpieczenia roszczeń W. P., a dokonane przez nią cesje doprowadzą do niemożności zajęcia wierzytelności wynikających z realizowanych przez nią umów. Co więcej działania takie, mając na uwadze sytuację w jakiej znalazła się J. K. były logiczne z ekonomicznego punktu widzenia. Dążąc do zawierania nowych kontraktów, J. K. musiała z uwagi na trudną sytuację finansową dążyć do zabezpieczenia interesów swoich kontrahentów, którzy nie nawiązaliby z nią współpracy w razie braku zabezpieczenia ich roszczeń. Jedynym sposobem na to, przy braku pełnej płynności finansowej, było zaś przelanie wierzytelności z zawieranych umów z podmiotami trzecimi. Wzmocnienie pozycji na rynku i dążenie do zawierania nowych kontraktów, celem pozyskania środków na spłatę zobowiązań W. P. pozostawało z pewnością w jego interesie.

Kierując się przedstawionymi argumentami orzeczono jak na wstępie.